

Sygn. akt I C 2835/15

WYROK

W IMIENIU RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w składzie następującym:
Przewodnicząca: Sędzia SR Małgorzata Nowak

Protokolant: st. sekr. Sąd. Sylwia Domańska

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2017 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa **Spółdzielni Mieszkaniowej w G.**

przeciwko **B. H. (1) , E. H. i M. H.**

o eksmisję

1. nakazuje pozwanym B. H. (1), E. H. i M. H. opuścić lokal mieszkalny numer (...) położony w G. przy ulicy (...) blok 14 wraz z mieniem stanowiącym ich własność;
2. przyznaje pozwanym B. H. (1) i E. H. prawo do jednego lokalu socjalnego;
3. nie przyznaje pozwanemu M. H. prawa do lokalu socjalnego;
4. wykonanie eksmisji w stosunku do B. H. (1) i E. H. wstrzymuje do czasu wskazania przez Gminę lokalu socjalnego;
5. ustala, że wyrok w stosunku do M. H. jest zaoczny;
6. nie obciąża pozwanych obowiązkiem zwrotu stronie powodowej kosztów procesu;
7. przyznaje i nakazuje wypłacenie ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu na rzecz adw. A. P. kwotę 295,20 złotych (dwieście dziewięćdziesiąt pięć 20/100) brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanym małżonkom B. H. (1) i E. H..

Sygn. akt I C 2835/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 grudnia 2015 roku Spółdzielnia Mieszkaniowa w G. wniosła o nakazanie B. H. (1), E. H., aby opuścili i opróżnili z osób i rzeczy reprezentujących ich prawa lokal mieszkalny oznaczony numer 8 przy ulicy (...) w G. (blok numer 14) oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki solidarnie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwanym B. i E. H. przysługiwało spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu numer (...) znajdującego się G. przy ulicy (...). W związku z długotrwałym zadłużaniem lokalu przez pozwanych Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej w G. podjęła w dniu 11 kwietnia 2012 roku uchwałę o wykluczeniu pozwanej B. H. (1) z grona członków spółdzielni. Pismem z dnia 21 listopada 2015 roku powódka wystąpiła do pozwanych z wezwaniem do opuszczenia i opróżnienia lokalu w terminie do dnia 15 grudnia 2015 roku. Pomimo odbioru wezwania pozwani do dnia dzisiejszego nie opuścili lokalu.

[pozew – k. 2-4]

Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2016 roku sąd ustanowił dla pozwanych B. H. (1) i E. H. pełnomocnika z urzędu .

(postanowienie k 65)

Pełnomocnik pozwanych nie uznali powództwa i wnieśli o jego oddalenie powództwa w całości ewentualnie o ustalenie uprawnień pozwanych do otrzymania lokalu socjalnego, w związku z tym, że pozwana B. H. (1) jest emerytką. Ponadto pełnomocnik pozwanych B. H. (1) i E. H. wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwany z urzędu, które nie zostały uiszczone ani w całości ani w części dla każdego z pozwanych .

(pismo k 69-70 , protokół rozprawy k 93)

Gmina M. G. odmówiła wstąpienia do niniejszej sprawy po stronie powodowej w trybie art. 15 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego.

[pismo UM w G. – k. 23]

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2017 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego M. H. , który zamieszkuje wraz z rodzicami w spornym lokalu .

Pozwany M. H. , mimo prawidłowego doręczenia wezwania na rozprawę nie stawił się do sądu i nie zajął stanowiska w sprawie .

(postanowienie k 81 odw, protokół rozprawy k 93)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. i E. H. przysługiwało spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu numer (...) w budynku nr (...) znajdującym się w G. przy ulicy (...). Pozwana B. H. (1) była członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej w G..

[bezsporne]

Pozwani posiadają zadłużenie za wskazany lokal mieszkalny w okresie od 1 kwietnia 2015 roku do 31 października 2015 roku w wysokości 7911,45 złotych.

[bezsporne, nadto uwierzytelnione zaświadczenie SM w G. z dnia 23.11.2015 r. – k. 7]

W dniu 21 sierpnia 2015 roku pozwana dokonała wpłaty na rzecz powódki kwoty 600 złotych, a w dniu 22 września 2015 roku kwoty 500 złotych.

[potwierdzenia wpłat – k. 48-50]

Pozwana B. H. (1) zwracała się do powódki o możliwość zatrudnienia na stanowisku sprzątaczk w celu „odpracowania” zadłużenia.

[kserokopia wniosku pozwanej – k. 32]

Uchwałą Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej w G. Nr (...) z dnia 11 kwietnia 2012 roku pozwana B. H. (1) została wykluczona z grona członków Spółdzielni z powodu uchylania się od wnoszenia opłat za zajmowany lokal w wysokości 7.108,11 złotych według stanu na dzień 29 lutego 2012 roku.

[uwierzytelniona kserokopia uchwały nr 14/2012 Rady Nadzorczej SM w G. – k. 6]

W stosunku do pozwanej B. H. (1) jest prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgierzu M. D. postępowania egzekucyjne obejmujące należności za lokal należący do powódki.

[bezsporne, nadto uwierzytelnione wezwanie do dokonywania potrąceń z renty lub emerytury – k. 8, kserokopia zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat – k. 35-35v., zeznania B. H. – k. 81-81v., nagranie płyta CD – k. 83 00:11:00-00:20:20]

Pismem z dnia 21 listopada 2015 roku, doręczonym pozwany w dniu 26 listopada 2015 roku powódka wezwała pozwanych do opuszczenia lokalu i opróżnienia ze wszystkich rzeczy w nim się znajdujących w terminie do dnia 15 grudnia 2015 roku. Pozwani pomimo wezwania nie opróżnili lokalu.

[uwierzytelnione wezwanie do opuszczenia i opróżnienia lokalu – k. 9, dowód doręczenia – k. 10]

W okresie od 26 października do 30 grudnia 2016 roku pozwani B. H. (1) i M. H. korzystali z pomocy społecznej w zakresie dożywiania. W tym okresie E. H. nie zamieszkiwał pod adresem: ulica (...), G. , częściej przebywał u matki , która jest obłożnie chora . Potem pozwani nie byli objęci żadną formą pomocy Ośrodka Pomocy (...) w G..

[zaświadczenie – k. 87]

Pozwana B. H. (1) ma 63 lata, jest emerytką. Otrzymuje świadczenie emerytalne w wysokości 1.217 złotych, do którego jest prowadzona egzekucja komornicza wierzytelności wobec Spółdzielni Mieszkaniowej w G.. Po potrąceniu pozostaje jej kwota 720 złotych., którą przeznacza „na życie” i na jedzenie. Pozwana korzysta z pomocy społecznej – otrzymuje darmowe posiłki. Mieszka z pełnoletnim synem M. H.. Syn nie pracuje. Przyjmuje doraźnie leki przeciwbólowe, których koszt kształtuje się na poziomie 20-30 złotych.

[zeznania B. H. – k. 81-81v., nagranie płyta CD – k. 83 00:11:00-00:20:20, kserokopia decyzji ZUS – k. 33-34, 36-36v., k. 46, zaświadczenie MOPS w G. – k. 37, 87]]

Pozwany E. H. ma 63 lata jest rencistą. Rentę pobiera w związku z cukrzycą. Jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim. W związku z zaległościami ma zajęte świadczenie rentowe przez komornika. Po potrąceniu pozostaje mu kwota 620 złotych. Korzysta z obiadów finansowanych przez MOPS. Syn uzyskuje dochód z prac dorywczych w wysokości około 200 złotych miesięcznie. Pozwany ponosi koszty lekarstw w wysokości 80 złotych miesięcznie. Spłaca dwie pożyczki z miesięczną ratą w wysokości 190 złotych miesięcznie. Nie występował o zamianę mieszkania.

[zeznania E. H. - k. 81v., orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 92, kserokopia decyzja – k. 59, dokumentacja lekarska – k. 62v.]

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych dowodów, które uznał za wiarygodne i nie były kwestionowane przez strony .

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W okolicznościach niniejszej sprawy żądanie eksmisji pozwanych było zasadne.

Stosownie do treści art. 24 § 1 i 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. 1982 nr 30 poz. 210) spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka. Członek niewykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków spółdzielni. Statut określa przyczyny wykreślenia. W myśl art. 11 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. 2001 nr 4 poz. 27) spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego wygasa, między innymi, z chwilą ustania członkostwa.

Nie ulega wątpliwości, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, że B. H. (1) i E. H., byli zadłużeni wobec powodowej Spółdzielni z uwagi na wielomiesięczną zaległość w płatnościach za lokal położony w G. przy ulicy (...), blok numer 14.

Na skutek podjęcia uchwały o wykluczeniu z listy członków powodowej spółdzielni pozwana B. H. (1) utraciła tytuł prawny do zajmowania spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego. Wraz z nią prawo do zamieszkiwania w lokalu utracili również wspólnie z nią zamieszkujący mąż E. H. i pełnoletni syn M. H.

W konsekwencji tego obecnie pozwanym nie przysługuje skuteczne względem właściciela prawo do zajmowania lokalu, co skutkowało orzeczeniem przez Sąd eksmisji.

Jak stanowi art. 222 § 1 k.c., właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą.

Jak stanowi art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 150), w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu sąd orzeka o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego bądź o braku takiego uprawnienia wobec osób, których nakaz dotyczy. Obowiązek zapewnienia lokalu socjalnego ciąży na gminie właściwej ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu.

Jak stanowi ust. 3 wskazanego przepisu, Sąd, badając z urzędu, czy zachodzą przesłanki do otrzymania lokalu socjalnego, orzeka o uprawnieniu osób, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób korzystania przez nie z lokalu oraz ich szczególną sytuację materialną i rodzinną.

Sąd nie może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego wobec: kobiety w ciąży, małoletniego, niepełnosprawnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. poz. 414, z późn. zm.) lub ubezwłasnowolnionego oraz sprawującego nad taką osobą opiekę i wspólnie z nią zamieszkałą, obłożnie chorych, emerytów i rencistów spełniających kryteria do otrzymania świadczenia z pomocy społecznej, osoby posiadającej status bezrobotnego, osoby spełniającej przesłanki określone przez radę gminy w drodze uchwały - chyba że osoby te mogą zamieszkać w innym lokalu niż dotychczas używany (art. 14 ust. 4 ustawy).

Uchwała nr XXV/178/12 Rady Miejskiej w G. z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych i socjalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy M. G. nie przewiduje przy tym odrębnych przesłanek przyznania lokalu socjalnego.

Wobec powyższego na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do obligatoryjnego przyznania lokalu socjalnego w stosunku

do pozwanych B. H. (1) i E. H.. E. H. jest osobą niepełnosprawną w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej z orzeczonym stopniem niepełnosprawności.

Z kolei pozwana B. H. (1) jest emerytką uprawnioną do otrzymywania świadczeń z pomocy społecznej. Przy tym należy wskazać, że świadczenia z MOPS każdorazowo są przyznawane na wniosek, a pozwana w chwili obecnej nie korzysta z tego rodzaju świadczeń.

Sąd przyznał pozwanym B. H. (1) i E. H. prawo do jednego lokalu socjalnego.

W świetle art. 14 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego nie zachodzą żadne przesłanki do orzeczenia wobec pozwanego M. H. prawa do lokalu socjalnego.

Zgodnie z przepisem art. 14 ust. 6 powołanej ustawy Sąd wstrzymał wykonanie eksmisji w stosunku do B. H. (1) i E. H. do czasu wskazania przez Gminę lokalu socjalnego.

Zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa - art. 339 § 2 k.p.c. W ocenie Sądu, zawarte w pozwie twierdzenia nie budziły żadnych wątpliwości jednocześnie pozwany M. H. nie złożył odpowiedzi na pozew, nie stawiał się na żadnym terminie rozprawy i nie wnosił o jej prowadzenie pod swoją nieobecność wobec czego Sąd ustalił, że wyrok w stosunku do M. H. jest zaoczny.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. przyjmując, że wobec złej sytuacji materialnej pozwanych nie jest uzasadnione obciążanie ich tymi kosztami. Obciążenie strony, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, całością lub nawet tylko częścią kosztów procesu może w okolicznościach konkretnej sprawy pozostawać trudne do pogodzenia z poczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Ocena, czy taki wypadek rzeczywiście zachodzi, pozostawiona została uznaniu sądu. Musi ona mieć na względzie całokształt okoliczności sprawy. Chodzi tu nie tylko o okoliczności związane z przebiegiem procesu, ale również pozostające poza jego obszarem (np. stan majątkowy stron, ich sytuacja życiowa). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Kryteria pomocne przy rozstrzygnięciu o istnieniu czy też nieistnieniu przesłanek zastosowania zasady słuszności wskazane zostały w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego. Sposób skorzystania z art. 102 jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstąpienie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążania kosztami procesu strony przegrywającej spór (zob. wyroki SN: z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 192/09, Lex nr 584735 i z dnia 27 maja 2010 r., II PK 359/09, Lex nr 603828 oraz postanowienia SN: z dnia 19 października 2011 r., II CZ 68/11, Lex nr 1044004 i z dnia 20 kwietnia 2012 r., III CZ 17/12, Lex nr 1164739). O tym, czy w konkretnej sprawie zachodzi "szczególnie uzasadniony wypadek" w rozumieniu art. 102, decyduje m.in. sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą sprawę. Jeżeli prowadzi ona proces w sposób nielojalny, np. przez usiłowanie wprowadzenia sądu w błąd, albo celowo dąży do przewleczenia procesu lub zwiększenia jego kosztów, to nie zasługuje na potraktowanie jej w uprzywilejowany sposób i na zwolnienie od zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi (zob. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, Lex nr 7366).

Sąd miał na uwadze, że pozwani E. H. i B. H. (1) utrzymują się z niewysokich świadczeń z ubezpieczeń społecznych, które częściowo są zajęte przez komornika sądowego. Natomiast M. H. uzyskuje wynagrodzenie z prac dorywczych. W ocenie Sądu dodatkowe obciążenie pozwanych kosztami jeszcze pogorszyłoby ich trudną sytuację materialną.

Sąd przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego w Zgierzu na rzecz adw. A. P. kwotę 295,20 złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanym małżonkom B. H. (1) i E. H. zgodnie § 10 pkt 1 w zw. z § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 października 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 461) obowiązującego w dacie wniesienia pozwu w niniejszej sprawie, przy czym ze względu na to, że pełnomocnik reprezentował wprawdzie dwie osoby, ale będące małżonkami, przy pomocy których występowały te same lub podobne przesłanki sąd przyznał jedno wynagrodzenie